

WYCIĄG Z INSTRUKCJI EKSPLOATACJI BUDYNKU DOTYCZĄCY PROWADZENIA PRAC PORZĄDKOWYCH

1. Dach

- 1) Sprzątnięcie dachu obejmuje:
 - czyszczenie połaci dachowych,
 - czyszczenie wpustów dachowych i koryt odwadniających,
 - usuwanie osadów, liści, martwych ptaków oraz innych zanieczyszczeń,
 - usuwanie śniegu i sopli.
- 2) **Wykonywanie ww. czynności odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń).**
- 3) Ruch pieszcy po połaci dachu poza tarasem zlokalizowanym na środku dachu jest związany z ryzykiem. Ww. czynności mogą wykonywać jedynie osoby imiennie upoważnione przez Zamawiającego i posiadające **odpowiednie przeszkolenie BHP oraz zaświadczenie lekarskie pozwalające na prace na wysokości powyżej 3 m i wyposażone w sprzęt asekuracyjny.**
- 4) Dach pokryty jest powłoką z membrany PCV, która nie jest dostosowana do intensywnego ruchu pieszcego. Ruch pieszcy powinien odbywać się wyłącznie w obuwiu o miękkich i płaskich podeszwach. Obuwie o twardych lub ostrych krawędziach, mogących uszkodzić membranę PCV dachową jest zakazane.
- 5) Do czyszczenia połaci dachu należy stosować czystą wodę. Dla powierzchni silnie zabrudzonych dopuszcza się stosowanie myjek ciśnieniowych. Zalecane jest kierowanie strumienia wody zgodnie ze spadkiem dachu i ułożenia kolejnych pasów folii, tak aby ciśnienie nie uszkodziło zgrzewów.
- 6) Każdorazowe wejście na dach powinno być uzgodnione z Zamawiającym. W okresie letnim, podczas upałów, wejście na nagrany dach dopuszcza się tylko wówczas, kiedy jest to bezwzględnie konieczne i w uzgodnieniu z Zamawiającym (rozgrzana membrana PCV jest najbardziej podatna na uszkodzenia).
- 7) W przypadku występowania warstwy śniegu grubszej niż 10 cm, można stosować zgarnianie przy użyciu szufli do odśnieżania wykonanej z plastiku lub drewna. Czynność zgarniania śniegu należy wykonywać z najwyższą ostrożnością, pozostawiając warstwę 5-10 cm śniegu na dachu, tak aby nie uszkodzić membrany.
- 8) Odśnieżanie dachu i transport śniegu do jego krawędzi powinny być wykonywane w sposób wykluczający przymywanie śniegu. Używanie sprzętu mechanicznego do wywozu śniegu zrzuconego na ziemię jest dopuszczone wyłącznie na powierzchniach utwardzonych. Użycie takiego sprzętu poza terenami utwardzonymi, na przykład z trawników, spowoduje zniszczenie tych powierzchni, za co ewentualną odpowiedzialność poniesie Wykonawca. W takich przypadkach dalszy transport śniegu musi odbywać się sposobem ręcznym. Strefy przeznaczone do zrzucania śniegu należy uzgodnić z Zamawiającym i odpowiednio zabezpieczyć. Kategorycznie zabronione jest używanie narzędzi posiadających ostre krawędzie. Zabronione jest kucie lodu.
- 9) W przypadku konieczności usunięcia zanieczyszczeń z elementów drewnianych nie powinno stosować się płynów do czyszczenia szyb, gdyż zawierają one SALMIAK lub AMONIAK który jest szkodliwy dla powierzchni drewnianych. Do czyszczenia należy używać jedynie neutralnych środków czyszczących np. myć wodnym roztworem delikatnego środka do mycia naczyń. Nie można stosować środków z zawartością chloru. Niedopuszczalne jest

również stosowanie środków do szorowania i rozpuszczalników typu aceton lub nitro, które powodują zmatowienie powierzchni.

2. Elewacja z płyty EQUITONE (tectiva)

1) **Czyszczenie elewacji z płyt EQUITONE odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń np. pyłu, sadzy, oleju, tłustych substancji obecnych w powietrzu i deszczu lub spowodowanych przez ptaki, itp.), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**

2) Sposoby czyszczenia:

- czyszczenie mechaniczne,
- czyszczenie chemiczne,

3) Instrukcja konserwacji:

W pierwszej fazie brud usunąć za pomocą środków czyszczących przy użyciu czystej wody i energii (wysokie ciśnienie lub silne tarcie). Silniejszych zabrudzenia usunąć za pomocą szczotki, atomizera ręcznego lub urządzenia do natrysku. W kolejnej fazie, W celu uaktywnienia składników czynnych, spienioną mieszankę pozostawić na elewacji do 10 minut. Po upływie 10 minut naniesioną mieszankę dokładnie spłukać przy pomocy:

- myjki wysokociśnieniowej, czystą wodą przy maksymalnym ciśnieniu 125 bar oraz przy maksymalnej szybkości przepływu 10 l/min. Wodę rozpylać prostopadłe do powierzchni z odległości co najmniej 25 cm. Jeśli spryskiwanie odbywa się pod nadmiernym ciśnieniem lub zbyt bliskiej odległości, może to spowodować uszkodzenie powierzchni.
- przy użyciu gąbki lub szmatki.

4) Uporczywe zabrudzenia, jak np.:

- zacieki z tlenku żelaza, aluminium, ślady uszczelnienia silikonowego itp., należy usunąć nierozcieńczonym środkiem czyszczącym, za pomocą miękkiej szmatki i obficie spłukać wodą; pozostałą część elewacji należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem stężonego środka czyszczącego;
- osad wapienny najlepiej usunąć za pomocą lekkiego roztworu kwasu, stosowanego tylko na panele (z pominięciem szkła i aluminium itp.).

5) Do czyszczenia chemicznego należy stosować produkt firmy **HENKEL BONDERTE C-MC 768 IDH 95882** - środek czyszczący posiadający nw. właściwości czyszczące:

- rozpuszcza się w wodzie we wszystkich proporcjach,
- nie działa na żywice i inne materiały syntetyczne,
- usuwa zabrudzenia barwnikami pochodzenia organicznego,
- nadaje się do czyszczenia wszelkich powierzchni lakierowanych i emaliowanych, materiałów syntetycznych, betonu, kamienia naturalnego itp.,

6) Sposób użycia:

- rozcieńczanie:
 - ✓ czyścić szczotką/szmatką : 30-50g/l, w temperaturze 30-50°C,
 - ✓ czyścić podciśnieniem : 10-20g/l, w temperaturze 30-50°C,
- spienienie: pędzlem, rozpylaczem, urządzeniem natryskowym (kwasoodpornym).
- spłukiwanie: powierzchnię pokrytą pianą należy zawsze dokładnie spłukać czystą wodą,
- przechowywać: w temperaturze 0°C w przypadku roztworu nierozcieńczonego.

UWAGA!

Należy stosować środki ochrony osobistej, takie jak: rękawice, okulary ochronne, odzież ochronną. W przypadku kontaktu z oczami lub skóry, natychmiast spłukać obficie wodą. W razie potrzeby zasięgnąć niezwłocznie porady lekarza.

3. Stalowe ocynkowane podesty balkonów (kraty WEMA)

- 1) **Czyszczenie podestów odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń np. pyłu, sadzy, oleju, tłustych substancji obecnych w powietrzu i deszczu lub spowodowanych przez ptaki, itp.), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**
- 2) Elementy malowane powinny być myte przy użyciu środków nieagresywnych oraz nie posiadających środków ściernych tj. nie powodujących uszkodzenia. Należy unikać mechanicznego pocierania powierzchni, a do przetrarcia należy użyć tkaniny nierysującej powierzchni:
 - w czasie mycia temperatura powierzchni nie powinna przekraczać 25st. C,
 - nie myć strumieniem pary wodnej oraz urządzeniami ciśnieniowymi,
 - nie stosować organicznych rozpuszczalników zawierających estry, ketony, alkohole, związki aromatyczne, estry glikoli, węglowodory chlorowane itp.,
 - tłuste i oleiste substancje usuwać za pomocą ropopochodnych rozpuszczalników wolnych od związków aromatycznych,
 - czas kontaktu detergentów z powierzchnią maksymalnie 1 godz.,
 - po umyciu krat detergentem należy profile obficie spłukać czystą wodą,
 - mocne zabrudzenia można usunąć stosując nieagresywne detergenty rozpuszczone w wodzie (roztwór do 10%), które należy następnie spłukać czystą wodą,
 - zawsze należy rozpoczynać czyszczenie od góry i natychmiast dokładnie zmywać czystą wodą.
- 3) W okresie zimowym może być konieczne usuwanie śniegu lub oblodzenia). W przypadku występowania warstwy śniegu grubszej niż 10 cm, można stosować zgarnianie przy użyciu szuflki do odśnieżania wykonanej z plastiku lub drewna. Czynność zgarniania śniegu należy wykonywać z najwyższą ostrożnością, aby nie uszkodzić powłok antykorozyjnych. Strefy zrzutu i usuwanie śniegu – podobnie, jak w przypadku dachu.

4. Żaluzje drewniane na elewacji oraz deski na obudowie pomieszczenia agregatu i śmietnika.

- 1) **Czyszczenie żaluzji odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń np. pyłu, sadzy, oleju, tłustych substancji obecnych w powietrzu i deszczu lub spowodowanych przez ptaki, itp.), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**
- 2) Czyszczenie żaluzji należy wykonać minimum 2 razy w roku.
- 3) Do czyszczenia nie powinno stosować się płynów do czyszczenia szyb, gdyż zawierają one SALMIAK lub AMONIAK który jest szkodliwy dla powierzchni lakierowanych. Należy używać jedynie neutralnych środków czyszczących np. myć wodnym roztworem delikatnego środka do mycia naczyń. Nie można stosować środków z zawartością chloru. Niedopuszczalne jest również stosowanie środków do szorowania i rozpuszczalników typu aceton lub nitro, które powodują zmatowienie powierzchni.

UWAGA:

Podczas czyszczenia żaluzji nie wolno stosować drabin przystawnych, opierać się o żaluzje, stawać na nich, ani odbijać się od nich nogami.

5. Sufity modułowe i wyspowe Armstrong

- 1) **Czyszczenie sufitów odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**
- 2) Wszelkie prace należy prowadzić przez osoby przeszkolone pod nadzorem osoby uprawnionej. Do wykonywania prac przy sufitach podwieszanych należy używać, czystych, białych, bawełnianych rękawiczek w celu uniknięcia zabrudzenia i zatłuszczenia elementów. Pod żadnym pozorem nie wolno obciążać sufitu dodatkowym ciężarem. **Ingerencja w strefę pomiędzy sufitem a stropem naraża na niebezpieczeństwo porażenia prądem elektrycznym.**
- 3) Czyszczenie na sucho:
Najpierw należy usunąć kurz z powierzchni sufitu przy użyciu miękkiej szczoteczki lub odkurzacza ze szczotką. Ślady ołówka, smugi mogą być usunięte za pomocą gąbki z powierzchnią ścierną, przy delikatnym pocieraniu zabrudzonych miejsc.
- 4) Czyszczenie na mokrą:
Czyszczenie na mokro odbywa się przy użyciu wilgotnej szmatki lub gąbki zamoczonej w wodzie zawierającej delikatne mydło lub rozcieńczony detergent, nie wolno jednak używać ściernych materiałów czyszczących. Gąbka powinna zawierać tak mało wody jak to możliwe. Po umyciu warstwa mydła powinna być wytarta przy pomocy lekko wilgotnej szmatki lub gąbki.

6. Sufity rastrowe Armstrong

- 1) **Czyszczenie sufitów odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**
- 2) Czyszczenie:
Metalowe płyty firmy Armstrong winny być czyszczone jak tylko ulegną zabrudzeniu. W przeciwnym razie wrośnięty brud i plamy na powierzchni będą niemożliwe do usunięcia. Stąd czyszczenie odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.
Użyta metoda zależy od stopnia zabrudzenia:
 - kurz na powierzchni – zetrzeć lekko wilgotną, miękką ściereczką,
 - tłuszcz i odciski palców – użyć wilgotnej ściereki lub gąbki zamoczonej w wodzie zawierającej delikatne mydło lub detergent; po umyciu warstwa mydła powinna być wytarta przy pomocy lekko wilgotnej szmatki lub gąbki,
- 3) Zabrania się:
 - obciążania sufitu dodatkowym ciężarem,
 - używania zbyt obfitej ilości wody, gdyż może to spowodować zatrzymanie wilgoci w złączach między płytami co może przyspieszyć korozję,
 - czyszczenia pod ciśnieniem,
 - stosowania ściernych materiałów czyszczących, gdyż może to spowodować uszkodzenia i połyskliwe ślady.

7. Okładziny ścienne z płytek ceramicznych

- 1) **Standardowego czyszczenia płytek ceramicznych dokonywać należy zgodnie z postanowieniami umownymi, przy czym nietypowe zabrudzenia należy usuwać w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**

2) Standardowe czyszczenie:

Standardowe czyszczenie dokonuje się za pomocą wody z dodatkiem środka do pielęgnacji płytek. Jeśli pojawią się uporczywe plamy, trudne do usunięcia przy standardowym czyszczeniu, można je usunąć odpowiednimi detergentami przedstawionymi w tabeli poniżej. Płytki są odporne na działanie środków chemicznych za wyjątkiem kwasu fluorowodorowego, który niszczy każdy materiał ceramiczny.

3) Czyszczenie nietypowych zabrudzeń:

Jeżeli okładzina ścienna nie jest zbyt brudna można ją wyczyścić relatywnie łatwo środkami chemicznymi. W przypadku małych powierzchni idealnym narzędziem czyszczącym jest gąbka, która posiada dodatkową zaletę zasysania brudu razem ze środkiem myjącym. Przy większych powierzchniach, jeżeli czyszczenie gorącą wodą jest niewystarczające, należy zastosować metodę tączoną:

- namoczyć powierzchnię środkiem czyszczącym na czas według zaleceń producenta.
- umyć powierzchnię wodą pod umiarkowanym ciśnieniem, które nie zniszczy fug; temperatura wody powinna być pomiędzy 50°C a 70°C; w przypadku użycia wody o wyższej temperaturze ryzykuje się rozpuszczenie tłuszczów na podłożu, co powoduje utrudnienia w czyszczeniu; temperatura wody poniżej 50°C może nie wystarczyć do usunięcia tłuszczu.

Rodzaj zanieczyszczenia	Detergent
Tłuszcz roślinny lub zwierzęcy, Coca-Cola, sok owocowy, wino, kawa	Podstawowe detergenty alkaliczne takie jak: soda kaustyczna, węglan sodu, zasada sodowa (NaOH) – rozcieńczone w wodzie
Różne rodzaje atramentu	Alkohol metylowy, wybielacz
Ślady opon, kit, olej mineralny lub maszynowy.	Trichloroetylen, rozpuszczalnik na bazie azotu (Nitro), aceton, terpentyna
Rdza	Kwas solny
Kamień	Kwas solny, DETERPRIMO, VIAKAL, KERANET, DELTA PLUS
Jodyna	Amoniak
Krew	Wybielacz, nadtlenek wodoru
Papierosy	Rozpuszczalnik na bazie azotu (Nitro)

4) Czyszczenie fug:

Należy wypłukać zanieczyszczone piaski z zapraw grubowarstwowych lub farbujące substancje z przylegających materiałów budowlanych, aby nie spowodowały powstawania plam. Unikać należy preparatów kwasowych, które mogą prowadzić do uszkodzenia i zniszczenia cementowej zaprawy fugowej. Jeśli zajdzie taka konieczność przed zastosowaniem takiego preparatu czyszczącego, powierzchnie dokładnie zwilżyć wodą i po oczyszczeniu natychmiast zmyć odpowiednią ilością wody.

UWAGA:

Podczas intensywnego czyszczenia należy uważać aby nie porysować powierzchni płytek.

8. Lustra

- 1) **Lustra należy czyścić codziennie**, nie dopuszczając do powstawania dużych i trudnych zabrudzeń. Do pielęgnacji luster używamy ciepłej wody. Aby usunąć większe zabrudzenia oraz uzyskać krystaliczny blask, można zastosować ogólnodostępne, nie zawierające cząsteczek ściernalnych preparatów do czyszczenia luster i szkła. Najlepiej czyścić lustra lekko wilgotną delikatną szmatką o dużej chłonności, która nie rysuje oraz nie pozostawia resztek włókien na tafli szkła (mikrofibra, tetra), nie dociskając szmatki do powierzchni lustra.

Czyszczenie odbywa się pośrednio przez użycie wcześniej spryskanej płynem szmatki (nigdy nie używamy środków czyszczących bezpośrednio na lustro).

- 2) Zabrania się używania środków ściernych oraz ostrych narzędzi mogących porysować powierzchnię lustra.

9. Wypożyczenie WC

- 1) **Wypożyczenie WC należy czyścić codziennie.**
- 2) Białe montaż
Czyszczenie ceramiki sanitarnej powinno odbywać się za pomocą gąbki wraz ze środkiem czyszczącym przeznaczonym do czyszczenia ceramiki. Po wyczyszczeniu powierzchni umywalk/ustępów należy obficie spłukać je wodą. Nie należy używać środków żrących mogących pozostawić zacieki lub przebarwienia ceramiki.
- 3) Wypożyczenie WC ze stali nierdzewnej:
Nie należy stawiać szczotki i kosza w pobliżu ubikacji/pisuaru, ponieważ uryna powoduje trwałe odbarwienie stali. W przypadku zalania pojemnika środkiem żrącym, należy go spłukać pod bieżącą wodą. Szczotkę po użyciu należy również spłukać obficie wodą. Ociekacz na szczotkę nie może być wypełniony wodą ani środkami żrącymi.

10. Białe umywalkowe

- 1) Białe umywalkowe produkowane są z wodoodpornego laminatu HPL.
Powierzchnie płyt należy czyścić codziennie ogólnie dostępnymi środkami do czyszczenia mebli. Zazwyczaj wystarcza przecieranie miękką ścierką z czystą, ciepłą wodą. W razie potrzeby można wykorzystać środki czyszczące (nie ścierny) dostępne w gospodarstwie domowym.
Dzięki szczelności połączeń, białe można zmywać gąbką lub wilgotną szmatką z dodatkiem środków detergentowych, rozpuszczających tłuszcze i zabrudzenia pochodzenia organicznego. Bezpośrednio po umyciu powierzchni należy wytrzeć suchą czystą ścierką lub papierowym ręcznikiem.
- 2) Zabrania się:
 - mechanicznego czyszczenia powierzchni płyt twardymi narzędziami typu: szpachelki, noże, skrobaki i czyściami np.: papier ścierny, „druciaki” itp.,
 - zmywania powierzchni płyt rozpuszczalnikami,
 - stosowania preparatów o działaniu żrącym np.: soda kaustyczna, lizol, proszki czyszczące produkowane na bazie sody kaustycznej, a także środków czyszczących produkowanych na bazie kwasów.

11. Ściany gipsowo-kartonowe

- 1) **Czyszczenie ścian odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**
- 2) Czyszczenie ścian
Niewielkie zabrudzenia powierzchni można usuwać wilgotną szmatką lub gąbką nasączoną wodą z dodatkiem mydła. Powinny one zawierać tak mało wody, jak to jest możliwe. Po umyciu, warstwę mydła należy wytrzeć przy pomocy wilgotnej szmatki. Przy wykonywaniu powyższych czynności, nie wolno zamoczyć elementu, bo może to doprowadzić do odbarwienia/rozmycia farby, a nawet do rozwarstwienia płyty. Zabronione jest czyszczenie przy pomocy ziarnistych środków myjących oraz rozpuszczalników organicznych typu

aceton, benzyna, fenol, kwas solny lub octowy, środków zawierających wybielający roztwór podchlorynu sodowego.

12. Ścianki systemowe

- 1) **Czyszczenie ścianek odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**
- 2) Ścianki systemowe produkowane są z laminatu HPL lub z płyty wiórowej pokrytej żywicą melaminową.
Powierzchnie płyt i profili można czyścić i konserwować ogólnie dostępnymi środkami do czyszczenia mebli. Zazwyczaj wystarcza przecieranie miękką ścierką z czystą, ciepłą wodą. W razie potrzeby można wykorzystać środki czyszczące (nie ścierne) dostępne w gospodarstwie domowym.
Dzięki szczelności połączeń płyt i profili, ścianki można zmywać gąbką lub wilgotną szmatką z dodatkiem środków detergentowych, rozpuszczających tłuszcze i zabrudzenia pochodzenia organicznego. Bezpośrednio po umyciu powierzchni należy wytrzeć suchą czystą ścierką lub papierowym ręcznikiem.
Zabrudzenia farbą można czyścić rozpuszczalnikiem po uprzednim sprawdzeniu na niewielkiej (i mało widocznej) powierzchni, czy stosowany rozpuszczalnik nie reaguje niszcząco z dekoracyjnym pokryciem płyty.
- 3) Zabrania się:
 - długotrwałego działania strumieniem wody na powierzchnię płyt wiórowych pokrytych żywicą melaminową (nie dotyczy wyrobów z płyt HPL)
 - mechanicznego czyszczenia powierzchni płyt i profili twardymi narzędziami typu: szpachelki, noże, skrobaki i czyściami np.: papier ścierny, „druciaki” itp.
 - zmywania powierzchni płyt rozpuszczalnikiem bez uprzedniego sprawdzenia ich reakcji z pokryciem dekoracyjnym płyty.
 - stosowania preparatów o działaniu żrącym np.: soda kaustyczna, lizol, proszki czyszczące produkowane na bazie sody kaustycznej, a także środków czyszczących produkowanych na bazie kwasów.

13. Okładziny podłogowe ceramiczne/gresowe

- 1) **Standardowego czyszczenia płytek ceramicznych dokonywać należy zgodnie z postanowieniami umownymi, przy czym nietypowe zabrudzenia należy usuwać w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**
- 2) Standardowego czyszczenia dokonuje się za pomocą wody z dodatkiem środka do pielęgnacji płytek. Ponieważ płytki typu gres nie wchłaniają wody nie należy używać past woskujących lub podobnych. Jeśli pojawią się uporczywe plamy, trudne do usunięcia przy standardowym czyszczeniu, można je usunąć odpowiednimi detergentami przedstawionymi w tabeli poniżej. Płytki odporne są na działanie środków chemicznych za wyjątkiem kwasu fluorowodorowego, który niszczy każdy materiał ceramiczny.
- 3) Czyszczenie nietypowych zabrudzeń:
Jeżeli podłoga nie jest zbyt brudna można ją wyczyścić relatywnie łatwo środkami chemicznymi. W przypadku małych powierzchni idealnym narzędziem czyszczącym jest mop gąbkowy, który posiada dodatkową zaletę zasysania brudu razem ze środkiem myjącym. Przy większych powierzchniach, jeżeli czyszczenie gorącą wodą jest niewystarczające, należy zastosować metodę łączonej:
 - namoczyć powierzchnię środkiem czyszczącym na czas według zaleceń producenta.

- umyć powierzchnię wodą pod umiarkowanym ciśnieniem, które nie zniszczy fug; temperatura wody powinna być pomiędzy 50°C a 70°C; w przypadku użycia wody o wyższej temperaturze ryzykuje się rozpuszczenie tłuszczy na podłodze, co powoduje utrudnienia w czyszczeniu; temperatura wody poniżej 50°C może nie wystarczyć do usunięcia tłuszczu.

Rodzaj zanieczyszczenia	Detergent
Tłuszcz roślinny lub zwierzęcy, Coca-Cola, sok owocowy, wino, kawa	Podstawowe detergenty alkaliczne takie jak: soda kaustyczna, węglan sodu, zasada sodowa (NaOH) – rozcieńczone w wodzie
Różne rodzaje atramentu	Alkohol metylowy, wybielacz
Ślady opon, kit, olej mineralny lub maszynowy.	Trichloroetylen, rozpuszczalnik na bazie azotu (Nitro), aceton, terpentyna
Rdza	Kwas solny
Kamień	Kwas solny, DETERPRIMO, VIAKAL, KERANET, DELTA PLUS
Jodyna	Amoniak
Krew	Wybielacz, nadtlenek wodoru
Papierosy	Rozpuszczalnik na bazie azotu (Nitro)

4) Czyszczenie fug:

Należy wypłukać zanieczyszczone piaski z zapraw grubowarstwowych lub farbujące substancje z przylegających materiałów budowlanych, aby nie spowodowały powstawania plam. Unikać należy preparatów kwasowych, które mogą prowadzić do uszkodzenia i zniszczenia cementowej zaprawy fugowej. Jeśli zajdzie taka konieczność przed zastosowaniem takiego preparatu czyszczącego, powierzchnie dokładnie zwilżyć wodą i po oczyszczeniu natychmiast zmyć odpowiednią ilością wody.

UWAGA:

Podczas intensywnego czyszczenia należy uważać aby nie porysować powierzchni płytek.

14. Wykładziny PCV i wykładziny dywanowe

1) Odkurzanie:

Należy używać maszyn z cylindrycznymi szczotkami, które ustawia się w taki sposób, aby szczotki dotykały powierzchni runa. Do tego rodzaju zadania preferowane są maszyny z bliźniaczymi niezależnymi silnikami do funkcji ssania i szczotkowania – odkurzacze kolumnowe. Odkurzacze cylindryczne i plecakowe nie nadają się do czyszczenia wykładzin i dlatego nie zaleca się ich stosowania.

Wszystkie wykładziny należy odkurzać codziennie. Strefy dużego natężenia ruchu (np. korytarze), mogą wymagać częstszego odkurzania, co zapobiega przenoszeniu zabrudzeń oraz piasku do innych obszarów, w których zamontowana jest wykładzina.

2) Usuwanie plam:

Nietypowe zabrudzenia należy usuwać w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego. Plamy należy usuwać niezwłocznie po ich powstaniu. Im dłużej plama jest pozostawiona na wykładzinie, tym trudniej będzie ją usunąć. Niektóre rodzaje nieusuniętych plam będą przyczyniać się do jeszcze większego zabrudzenia. Dodatkowo, jeśli są klejące, rozlana substancja będzie dalej roznoszona na podeszwach butów.

3) Sposób postępowania z plamami:

- usunąć jak najwięcej substancji delikatnie skrobiąc tępym nożem,
- odsączyć pozostałości rozlanej substancji szmatką lub papierem toaletowym,

- zastosować odpowiedni środek do usuwania plam zgodnie z instrukcją producenta, np. zestaw do czyszczenia plam **Prochem**.

4) Instrukcje dotyczące usuwania plam:

PLAMA	CZYSZCZENIE
Asfalt / Smoła	Benzyna lakiernicza lub środek do usuwania plam z rozpuszczalnikiem, a następnie szampon do prania wykładzin suchą pianą lub czyszczenie
Napoje alkoholowe	Letni roztwór łagodnego detergentu.
Tusz długopisowy	Woda, a następnie środek do usuwania plam z rozpuszczalnikiem.
Krew	W pierwszej kolejności zastosować zimną wodę; jeżeli plama nadal pozostaje przygotować silny roztwór (1 łyżeczka na 1/4 litra wody) enzymatycznego proszku do prania w zimnej wodzie (enzymy usuwają większość plam)
Masło	Zebrać nadmiar, zastosować rozpuszczalnikowy środek do usuwania plam, a następnie szampon do czyszczenia wykładzin suchą pianą
Wosk ze świec	Zebrać nadmiar, zastosować rozpuszczalnikowy środek do usuwania plam, a następnie szampon do czyszczenia wykładzin suchą pianą
Guma do żucia	Zastosować zamrażający środek w sprayu do usuwania gumy do żucia, zeskrobać pozostałość, a następnie użyć szampon do wykładzin
Czekolada	Zimna woda a następnie szampon do czyszczenia wykładzin suchą
Coca Cola	Woda lub roztwór łagodnego detergentu.
Kawa, kakao, czekolada do picia	Zmyć natychmiast zimnym lub ciepłym roztworem łagodnego detergentu, a następnie rozpuszczalnikowym środkiem do usuwania plam, w celu usunięcia pozostałości tłuszczu
Przypalenia od papierosów	Ostrożnie zeskrobać ostrym nożem o krótkim ostrzu, a następnie wyczyścić letnim roztworem łagodnego detergentu. W przypadku dużego przypalenia wykładziny wyciąć zniszczony fragment dziurkaczem do skóry (o średnicy 1%), a następnie wstawić w to miejsce nowy kawałek wykładziny.
Jajko	Zimna woda, a następnie roztwór enzymatycznego proszku do prania lub łagodnego detergentu
Odchody	Roztwór łagodnego detergentu.
Flamastry	Natychmiast zmyć wodą i w razie potrzeby zastosować rozpuszczalnikowy środek do usuwania plam.
Tłuszcz, olej lub smar	Rozpuszczalnikowy środek do usuwania plam, a następnie łagodny roztwór detergentu.
Artykuły spożywcze zawierające tłuszcz	Letni roztwór enzymatycznego proszku do prania (1 łyżeczka na 1/4 l ciepłej wody). Jeśli po wyschnięciu plama się utrzymuje, można zastosować rozpuszczalnikowy środek do usuwania plam.
Atrament	Najpierw woda, a następnie rozpuszczalnikowy środek do usuwania plam.
Dżem	Letnia woda, roztwór łagodnego detergentu.
Szminka	Rozpuszczalnikowy środek do usuwania plam, a następnie łagodny roztwór detergentu.

Mleko	Rozpuszczalnikowy środek do usuwania plam, a następnie szampon do czyszczenia wykładzin suchą pianą.
Lakier do paznokci	Aceton (nie zmywacz do paznokci)
Farba olejna	Natychmiast zastosować benzynę lakierniczą. Stare plamy po farbie olejnej są bardzo trudne do usunięcia.
Plastelina	Zeskrobać, a następnie zastosować zamrażający środek w sprayu do usuwania gumy do żucia. Zeskrobać ponownie, a następnie zastosować rozpuszczalnikowy środek do usuwania plam.
Rdza	Skonsultować się ze specjalistyczną firmą czyszczącą.
Czerwone wino	W pierwszej kolejności zastosować zimną wodę; a następnie roztwór (1 łyżeczka na 1/4 litra wody) enzymatycznego proszku do prania w zimnej wodzie.
Pasta do butów	Rozpuszczalnikowy środek do usuwania plam lub benzyna lakiernicza.
Sadza	Odkurzyć, a następnie zastosować szampon do czyszczenia dywanów suchą pianą.
Herbata	Łatni roztwór łagodnego detergentu.
Mocz	Rozcieńczony roztwór białego octu (kwas octowy), a następnie łagodny roztwór detergentu. W przypadku starych plam skonsultować się profesjonalną firmą czyszczącą.
Wymiociny	Roztwór łagodnego detergentu, a następnie zastosować rozcieńczony proteinowy środek odplamiający.
Białe wino	Woda, a następnie w razie konieczności zastosować łagodny detergent

15. Wycieraczki

1) Wycieraczki należy czyścić codziennie

2) Czyszczenie:

Po zrolowaniu zamieść śmieci, odkurzyć odkurzaczem, zmyć posadzkę, rozwinąć wycieraczkę. Samą wycieraczkę czyścić na sucho odkurzaczem, okresowo czyścić na mokro używając urządzeń do czyszczenia dywanów, używać środków chemicznych nie niszczących gumy i aluminium.

16. Rolety fts i rolety tradycyjne

1) Czyszczenie rolet odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.

2) Wszystkie zastosowane tkaniny pokryte są impregnatem antystatycznym zapobiegającym przyleganiu zabrudzeń. Czyszczenie rolet powinno ograniczać się do ich odkurzania przy pomocy miękkiej szczotki bądź ściereczki. Producent nie przewiduje stosowania jakichkolwiek detergentów oraz środków czyszczących.

17. Stropy Szklane FireFloors

1) Czyszczenie stropów odbywa się codziennie, analogicznie do czyszczenia posadzek w pasażach.

2) Czyszczenie szkła – zasady ogólne:

Czyszczenie szkła, jak również usuwanie pozostałości po naklejkach i przekładkach powinno być wykonywane przy użyciu łagodnych środków czyszczących, ewentualnie gąbki, wałka gumowego, skóry lub dostępnych w handlu rozpylanych środków czyszczących i szmatek.

Ostre narzędzia takie jak żyletki lub skrobaki, mogą powodować drobne zadrapania powierzchni i z tego powodu nie należy ich stosować. Niedopuszczalne jest również stosowanie środków szorujących lub wełny stalowej.

Trudne do usunięcia zabrudzenia, np. farby lub pozostałości kleju powinny być usuwane przy pomocy odpowiednich rozpuszczalników, tj. spirytusu, acetonu lub benzyny. Po ich użyciu szkło należy zmyć wodą. Istotne jest zapobieganie stykaniu się jakiegokolwiek rozpuszczalnika z uszczelnieniem krawędzi parkietu szklanego, uszczelkami lub innymi materiałami organicznymi (spoiny silikonowe), ponieważ może to spowodować ich uszkodzenie.

3) Niezalecane środki czyszczące:

Nie wolno stosować silnych roztworów zasad lub kwasów, szczególnie płynnych kwasów oraz środków czyszczących zawierających fluorki. Roztwory takie mogą spowodować nieodwracalne uszkodzenia powłok i/lub powierzchni szkła. Czyszczenie szkła powinno być wykonywane zgodnie z uznanymi standardami przemysłowymi. Nie wolno używać środków zawierających cząsteczki ściernie lub ostrych narzędzi.

UWAGA:

Szkło podłogowe jest szczególnie narażone na uszkodzenia mechaniczne. Absolutnie zabrania się prowadzenia jakichkolwiek prac budowlanych lub montażowych bezpośrednio na szklanych stropach. Zabrania się ustawiania mebli i krzeseł na stropach szklanych, jak również jeżdżenia po nich jakimikolwiek wózkami na kółkach. Należy zwrócić szczególną uwagę na zachowanie czystości na stropie szklanym. Rozdeptanie ziarenek piasku na krawędzi szkła może spowodować jego uszkodzenie.

18. Belki Drewniane

Drewno klejone warstwowo wykazuje naturalne cechy tarcicy iglastej i nie jest w trakcie produkcji pozbawiane komórek żywicznych. W całym okresie eksploatacji konstrukcji może dochodzić do wycieków żywicy. Wycieki należy usuwać mechanicznie, **w przypadku ich wystąpienia.**

19. Dźwig osobowy (windy)

1) **Czyszczenie windy odbywa się codziennie.**

2) Do czynności związanych ze sprzątniem windy należą między innymi:

- czyszczenie kabiny,
- czyszczenie wszystkich widocznych elementów wyposażenia,
- systematyczne odkurzanie profili w kabinie i na przystankach.

3) Kabina dźwigu zawiera specjalne materiały, niektóre z nich nie są odporne na działanie mocnych środków czyszczących i rozpuszczalników. W poniższych tabelach zestawiono metody i substancje stosowane podczas czyszczenia elementów dźwigu:

Materiał	Metoda	Substancja czyszcząca
Podłoga		
Guma, winyl	Odkurzacze lub szczotka. Mokra szmatka.	Zastosować wodę z niewielkim dodatkiem detergentu (2 ml detergentu na 10 litrów wody). Usunąć plamy, gdy są jeszcze świeże. Nie używać maszyn czyszczących z tarczami ściernymi.
Ściany		
Stal nierdzewna	Gąbka do mycia, miękka szmatka lub miękka szczotka z włókna; spłukać czystą wodą i wysuszyć.	Zastosować mydło, detergent lub rozcieńczyć (1%) roztwór amoniaku w ciepłej i czystej wodzie. Odciski palców usunąć detergentem i ciepłą wodą. W przypadku opornych zabrudzeń, plam i lekkich odbarwień, zastosować słabe kremy i środki polerujące (które nie rysują powierzchni).
Szkło i lustra	Miękka szmatka do kurzu. Uważać na zarysowania z powodu suchego brudu lub pyłu.	Zastosować typowe środki czyszczące do mycia okien. Nie wolno używać substancji żrących.
Przyciski		
Przyciski	Wilgotna, miękka szmatka do kurzu.	Zastosować typowe środki czyszczące. Nie używać silnych rozpuszczalników, na przykład, acetonu, ponieważ mogą one rozpuścić przyciski.

20. Drzwi aluminiowe

- 1) **Czyszczenie drzwi aluminiowych odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**
- 2) Do czyszczenia drzwi aluminiowych należy stosować:
 - specjalne środki odtłuszczające,
 - smar w aerozolu do pielęgnacji okuć,
 - środki czyszczące i pielęgnujące powierzchnie aluminiowe,
 - delikatny środek do mycia szkła (szyby) i delikatną miękką ściereczkę,
 - drewnianą szpachelkę do usuwania zabrudzeń z gipsu lub zapraw podczas prac remontowych.
- 3) Do czyszczenia nie wolno stosować:
 - narzędzi powodujących niszczenie powierzchni tj.: narzędzi z ostrymi krawędziami, szorstkich gąbek do zmywania, brudnych szmat, itd.
 - agresywnych środków czyszczących, rozpuszczalników, zmywaczy i innych środków chemicznych o nieznanym działaniu na powierzchnie czyszczone
- 4) Podczas prac **zabronione jest blokowanie drzwi wyposażonych w samozamykacze przez podpieranie skrzydła na czas dłuższy niż 30 min.** Nie zastosowanie się do tego zalecenia spowoduje rozregulowanie samozamykacza i jego niepoprawne działanie, które przejawiać się będzie w postaci niedomykania automatycznego drzwi za co Wykonawca ponosi odpowiedzialność z tytułu utraty gwarancji przez Zamawiającego.

21. Drzwi stalowe

- 1) **Czyszczenie drzwi stalowych odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**

Ponadto należy przeprowadzić następujące czynności:

- co 2 tygodnie należy wyczyścić powierzchnię lakierniczą drzwi i ościeżnicy z zebranych osadów i zanieczyszczeń,

- co 6 miesięcy, najlepiej przed okresem zimowym i letnim, drzwi należy dokładnie wyczyścić z osadów i zanieczyszczeń zebranych na powierzchni lakierowanej oraz elementach ruchomych takich jak: zawiasy, klamki, zamki.
- 2) Do czyszczenia należy używać delikatnych środków lub płynów np.: płyn do mycia naczyń; nie należy stosować środków czyszczących opartych na rozpuszczalnikach, środków alkalicznych lub rysujących powierzchnię.
 - preparaty do mycia nie mogą naruszać powierzchni skrzydeł i ościeżnic, nie mogą zawierać substancji ściernych ani związków chemicznych rozpuszczających powłokę lakierniczą,
 - po wyczyszczeniu drzwi, pozostałości preparatu należy usunąć wodą, następnie powierzchnię skrzydła, ościeżnicy i okucia wytrzeć na sucho; nie należy używać wody bieżącej pod ciśnieniem z węża ani myjek typu „Kärcher”, unikać przedostawania się wody do wnętrza skrzydła,

22. Drzwi drewniane

- 1) **Czyszczenie drzwi drewnianych odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**
- 2) Drzwi drewniane należy czyścić łagodnymi środkami myjącymi przy użyciu miękkich gąbek lub ściereczek bawełnianych. W żadnym przypadku nie należy używać środków zawierających rozpuszczalniki i inne substancje mogące oddziaływać w sposób agresywny o właściwościach żrących bądź ściernych. Zabronione jest używanie produktów przeznaczonych do mycia szyb, ponieważ mogą zawierać amoniak bądź inne środki powodujące uszkodzenie powłok lakierniczych. Drzwi nie mogą być poddane stałemu zawilgoceniu, a w przypadku zamoczenia miejsca te powinny być natychmiast osuszone.

23. Ściany i drzwi całoszklane

- 1) Czyszczenie ścian i drzwi całoszklanych - zgodnie z postanowieniami umownymi.
- 2) Czyszczenie ścian całoszklanych KEEPGLOSS
Konstrukcje aluminiowe wymagają regularnej konserwacji przy użyciu wody z dodatkiem nieagresywnego środka czyszczącego, o naturalnym odczynie pH 6-8, nie wolno używać detergentów z zawartością acetonu i amoniaku.
- 3) Do czyszczenia nie wolno używać niżej wymienionych:
Materiały twarde, takie jak noże, wełna stalowa, stalowe skrobaczki, papier ścierny itp., które mogłyby uszkodzić powierzchnię okien i drzwi. Środki czystości o właściwościach korozyjnych lub silnie żrących mogą spowodować nieodwracalne szkody na powierzchni paneli.
- 4) Ścianka wykonana jest ze szkła hartowanego – bezpiecznego. Szkło hartowane jest narażone na uszkodzenia najbardziej na swoich krawędziach, dlatego należy dołożyć wszelkich starań, aby obchodzić się ze ścianką delikatnie.
- 5) Kategorycznie nie wolno:
 - uderzać w powierzchnię szkła jak również w jej krawędzie tępymi i ostrymi narzędziami, przedmiotami itp.,
 - naciskać na powierzchnię szkła, powodując jej ugięcie, (może to być skutkiem tzw. „efektu samoczynnego pęknięcia szkła” w wyniku zgromadzenia wewnątrz jego struktury naprężeń),
 - wkładać tępych oraz ostrych przedmiotów pomiędzy tafle szkła,
 - obciążać tafle szkła, np. przez wieszanie różnego rodzaju ozdób,

- wkręcać, wbijać w profil bazowy górny lub dolny wszelkiego rodzaju wkrętów i innych ostro zakończonych elementów.
- uderzać dolny i górny profil bazowy.

UWAGA:

W przypadku zablokowania się zamka, należy nim manipulować kluczem w lewo i praw oraz delikatnie poruszać panelem drzwiowym w celu jego otwarcia. Po otwarciu należy w pierwszej kolejności skontrolować i oczyścić z zanieczyszczeń tulejkę podłogową.

24. Daszki szklane

- 1) **Czyszczenie daszków szklanych odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**
- 2) Z daszków szklanych należy usuwać nagromadzony śnieg, wszelkie zanieczyszczenia, liście, śmieci, ptasie odchody i inne zabrudzenia. Przy wykonywaniu prac używać drabin lub narzędzi pozwalających na wykonanie prac z poziomu podłoża. W przypadku używania drabin, osoba wykonująca prace powinna dysponować zaświadczeniem lekarskim o dopuszczeniu do pracy na odpowiedniej wysokości.
- 3) Sposób czyszczenia i mycia – analogiczny jak dla ścianek szklanych.

25. Ściany mobilne

- 1) Ściany przesuwne nie wymagają żadnej szczególnej konserwacji poza utrzymaniem czystości okładzin z płyt melaminowanych. Okładziny te należy ścierać wilgotną szmatką z dodatkiem detergentów jak przy konserwacji mebli.
- 2) **Czyszczenie ścian przesuwnych odbywa się w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego i po uzgodnieniu z Zamawiającym (wymaga rozsunięcia ściany przez pracownika Zamawiającego).**

26. Drzwi przesuwne

- 1) **Czyszczenie drzwi przesuwnych odbywa się codziennie.**
- 2) Należy dbać o czystość skrzydeł drzwiowych, w razie potrzeby usuwając zanieczyszczenia wilgotną szmatką z płynem do mycia szkła. Tak samo należy postępować z osłoną napędu, używając łagodnego środka myjącego (np. płyn do mycia naczyń) rozcieńczonego w wodzie. Szczególnie należy dbać o czystość w obrębie drogi przesuwu napędu i o czystość szczotek. Pod żadnym pozorem nie wolno smarować jakimkolwiek smarem prowadnic posadzkowych, czy wózków skrzydeł drzwiowych.

27. Balustrady i barierki

- 1) Elementy balustrad zewnętrznych, wykonane ze stali odpornych na korozję. Do mycia balustrad należy używać ciepłej wody z mydłem lub łagodnym detergentem, np. płynem do mycia naczyń. Po myciu, elementy należy wypłukać czystą zimną wodą i poprawić wygląd powierzchni wycierając elementy do sucha. Regularne mycie powoduje usunięcie brudu i osadów, które pozostawione zbyt długo na powierzchni stali odpornej na korozję, mogą spowodować powstanie ognisk korozji i/lub odbarwienie powierzchni.
- 2) **Standardowo czyszczenie balustrad powinno się wykonywać co 6 miesięcy, jednak należy to robić w miarę potrzeb, po pojawieniu się zanieczyszczeń.**

UWAGA:

Do czyszczenia stali odpornych na korozję nie można używać środków myjących zawierających w swoim składzie chlor, sól, kwas, wybielacze. Zawartość chloru powoduje uszkodzenie powłoki tlenków chromu odpowiedzialnej za właściwości odporności na korozję i w efekcie prowadzi do korozji międzykrystalicznej. Nie używać proszków lub innych środków o właściwościach trących, np. Ajax, VIM, środków do czyszczenia srebra, druciaków i czyścików do szorowania.

- 3) Do czyszczenia i konserwacji elementów balustrady ze stali odpornej na korozję zaleca się używanie specjalistycznych preparatów chemicznych.
- 4) Absolutnie zabronione jest:
 - siadanie na balustradzie,
 - przechylanie się przez balustradę, bujanie się na balustradzie,
 - stawianie nóg czy też innych rzeczy na elementach wypełnienia balustrady (pręty, rurki, szkło, blacha),
 - szarpanie za elementy balustrady, bujanie balustradą,
 - wykorzystywanie balustrady jako elementu podparcia i/lub mocowania dla rusztowań, podestów itp.,
 - demontaż jakichkolwiek elementów balustrady (przelotki, mocowania szyb, mocowania słupków).

28. Baterie umywalkowe i zlewozmywakowe

1) Baterie umywalkowe i zlewozmywakowe należy czyścić codziennie.

- 2) Przy czyszczeniu zewnętrznych powierzchni baterii stosuje się ogólnie te same zasady, co przy czyszczeniu malowanych powierzchni w domu. Należy regularnie czyścić zewnętrzne powierzchnie baterii, stosując obojętny lub lekko alkaliczny (pH 6-9) płynny środek czyszczący, np. roztwór mydła i różne płyny do zmywania (ale nie proszek do prania). Zawsze należy się stosować do wskazówek producenta i zaleceń dotyczących stężenia pH. Nie wolno stosować rozpuszczalników organicznych ani środków chemicznych powodujących korozję i/lub zadrapania. Baterie należy czyścić gąbką lub delikatną ściereczką razem ze środkiem czyszczącym, następnie spłukać kilkakrotnie ciepłą wodą.

UWAGA:

Powierzchnia baterii pokrytej chromem nie toleruje związków kwasu fosforowego i związków chloru. To samo dotyczy wszystkich części natrysku wykonanych z tworzyw sztucznych. Rozcieńczone roztwory mogą również uszkodzić powierzchnie baterii, ponieważ po odparowaniu wody substancja aktywna pozostaje i roztwór uzyskuje większą koncentrację. Nie należy czyścić baterii przy pomocy wysokociśnieniowej myjki.

- 3) Związki, których nie należy stosować, to np.:
 - chlorki glinowe (używane np. w środkach przeciwpoślizgowych i dezodorantach);
 - kwas chlorowodorowy i jego pochodne (stosowane jako środek czyszczący przy odwapnianiu i do płytek holenderskich),
 - różne kwaśne i alkaliczne środki czyszczące zawierające chlor,
 - słona woda (np. woda morską),
 - powietrze zawierające dużo chloru,
 - różne środki czyszczące zawierające kwas fosforowy.
- 4) Do czyszczenia powierzchni akrylowych nie mogą być stosowane środki czyszczące zawierające alkohol.

5) **Bardzo brudne powierzchnie:**

W wyjątkowych wypadkach, gdy bateria nie była czyszczona przez długi czas i brudu nie można usunąć normalnym czyszczeniem, można ostrożnie zastosować lekko alkaliczny, płynny środek czyszczący. Należy wówczas:

- nałożyć niewielką ilość środka czyszczącego na wilgotną, miękką gąbkę,
- przetrzeć gąbką zabrudzoną powierzchnię,
- spłukać ostrożnie dużą ilością letniej wody,
- wytrzeć baterię do sucha.

29. Instalacja solarna

W okresie zimowym należy usuwać śnieg z kolektorów słonecznych natychmiast po pojawieniu się jego warstwy, przy zachowaniu zasad BHP. Śnieg należy usuwać w sposób wykluczający uszkodzenie powierzchni kolektora (nie wolno używać ostrych i twardych narzędzi, nie uderzać w powierzchnię kolektora). Zeskrobywanie szronu i skuwanie lodu jest absolutnie zakazane.

30. Instalacja grzejnikowa

1) **Grzejniki należy czyścić codziennie.**

- 2) Do czyszczenia należy używać tylko łagodnych, nie szorujących środków czyszczących. Powierzchnię zewnętrzną można wyczyścić przez przetarcie miękką wilgotną ściereczką. Do czyszczenia nie wolno używać proszków do szorowania ani politory do mebli, ponieważ mogą one uszkodzić powierzchnię. Złogi kurzu należy odessać z zewnątrz przy pomocy odkurzacza.

UWAGA:

Nie wolno przykrywać grzejnika. Podczas prac porządkowych zachować ostrożność – powierzchnie zewnętrzne są podczas pracy grzejnika gorące.

31. Nawierzchnie dróg, placów manewrowych i chodników

- 1) **Czyszczenie wszystkich nawierzchni z kostek brukowych polega na ich codziennym zamywaniu, okresowym zmywaniu wodą, usuwaniu zabrudzeń, liści, śmieci, itp. oraz udrażnianiu krat odwodnienia.**
- 2) **Utrzymanie zimowe nawierzchni polega na odśnieżaniu nawierzchni po opadach śniegu sposobem ręcznym lub mechanicznie (pługiem, odśnieżarkami) oraz na usuwaniu śliskości – niezwłocznie po ich wystąpieniu.**
- 3) W przypadku odśnieżania mechanicznego, pług musi mieć założoną nakładkę gumową na spód lemiesza przeciwdziałającą uszkodzeniom kostki betonowej. Należy uważać, aby nie zniszczyć krawężników, obrzeży betonowych, armatury ulicznej, itp.
- 4) Do usuwania śliskości należy używać jedynie środków ekologicznych, które nie mają negatywnego wpływu na środowisko. W przypadku posypywania nawierzchni piaskiem należy kontrolować poziom zanieczyszczeń w osadniku wpustu ulicznego. W przypadku nadmiernej ilości osadu należy osadnik oczyścić. Częstotliwość usuwania osadu z wpustu ulicznego w zależności od potrzeb. Po sezonie zimowym należy usunąć z dróg, chodników i miejsc parkingowych cały nagromadzony piasek oraz inne zanieczyszczenia.
- 5) Odśnieżanie placu manewrowego należy prowadzić w sposób nie naruszający jego nawierzchni (krata z tworzywa wypełniona ziemią + trawą). Należy zatem pozostawić warstwę śniegu – na tyle cieką, aby umożliwić manewrowanie pojazdów.

- 6) Alejki żwirowe odśnieżać podobnie – bez naruszenia nawierzchni żwirowej. Pozostawioną warstwę śniegu można ubić, w celu umożliwienia swobodnego poruszania się pieszo.
- 7) Nawierzchnię w pergoli należy czyścić analogicznie, jak nawierzchnię dróg lub chodników. Nawierzchnię w pomieszczeniu agregatu prądotwórczego należy czyścić w porozumieniu z Zamawiającym i pod nadzorem osób uprawnionych.
- 8) W zakresie opisanego powyżej utrzymania letniego i zimowego znajduje się również teren pasa drogowego ul. Dubois wzdłuż posesji nr 118, od ogrodzenia do krawędzi jezdni.
- 9) Zabrania się:
 - posypywania solą kostki betonowej z obawy o jej ewentualne odbarwienia,
 - posypywania środkami chemicznymi i paskiem alejek żwirowych i placu manewrowego,
 - skuwania lodu narzędziami takimi jak: łomy, dziobaki oraz innymi, mogącymi spowodować pękanie kostek betonowych.

32. Ławki, stoły, kosze na odpady, oświetlenie terenu

- 1) **Ww. elementy należy czyścić w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**
- 2) Z ławek, stołów, koszy na odpady oraz tablic informacyjnych i witaczy należy usuwać nagromadzone zabrudzenia, kurz, śmieci, ptasie odchody, itp. Zabrudzenia drewna czyścić w miarę potrzeby letnią wodą z dodatkiem nieagresywnych środków myjących. Nie wolno używać proszków do szorowania i chemikaliów z agresywnymi składnikami, gdyż w sposób trwały mogą uszkodzić powierzchnie ram. Do czyszczenia nie powinno stosować się płynów do czyszczenia szyb, gdyż zawierają one salmiak lub amoniak, który jest szkodliwy dla powierzchni lakierowanych. Nie można stosować środków z zawartością chloru. Niedopuszczalne jest również stosowanie środków do szorowania i rozpuszczalników typu aceton lub nitro, które powodują zmatowienie powierzchni. Do konstrukcji stołów, ławek, koszy nie należy przytwierdzać urządzeń obcych. Elementy stalowe standardowo należy czyścić z zanieczyszczeń raz do roku.
- 3) W przypadku konieczności usunięcia zanieczyszczeń znajdujących się na wysokości większej, niż możliwość osiągnięcia z poziomu podłoża, korzystać z odpowiedniego sprzętu (np. drabiny). Osoby wykonujące takie prace muszą dysponować zaświadczeniem lekarskim o dopuszczeniu do pracy na odpowiedniej wysokości.

33. Witacz

- 1) **Witacz należy czyścić w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**
- 2) Z witacza należy usuwać nagromadzone zabrudzenia, kurz, śmieci, ptasie odchody, itp. Myć wodą z mydłem a w przypadku zabrudzeń tłustych i trudnych do usunięcia – benzyną ekstrakcyjną. Dotyczy również powierzchni grafik. Powierzchnię diodową witacza można delikatnie przetrzeć miękką wilgotną (woda) ściereczką. Nie można używać wody do czyszczenia podczas mrozów. Do czyszczenia nie stosować środków żrących i detergentów.

34. Pylony i tabliczki informacyjne

- 1) **Pylony i tabliczki informacyjne należy czyścić w miarę potrzeb (pojawienie się zanieczyszczeń), po stwierdzeniu takiej potrzeby przez Zamawiającego.**

- 2) Z pylonów i tabliczek należy usuwać nagromadzone zabrudzenia, kurz, śmieci, ptasie odchody, itp. Do czyszczenia należy używać tylko łagodnych, nie szorujących środków czyszczących. Powierzchnię zewnętrzną można wyczyścić przez przetarcie miękką wilgotną ściereczką. Do czyszczenia nie wolno używać proszków do szorowania ani silnych środków chemicznych, ponieważ mogą one uszkodzić powierzchnię.

35. Uwagi ogólne

Podczas prowadzenia prac porządkowych zabrania się wprowadzania do kanalizacji:

- odpadów stałych, które mogą powodować zmniejszenie przepustowości przewodów kanalizacyjnych, a w szczególności żwiru, popiołu, piasku, szkła, wyłoczyn, drożdży, szczeciny, ścinków, skór, tekstyliów, włókien, nawet jeśli znajdują się one w stanie rozdrobnionym,
- odpadów płynnych nie mieszających się z wodą, a szczególności sztucznych żywic, lakierów, mas bitumicznych, smół i ich emulsji, mieszanin cementowych,
- substancji palnych i wybuchowych, których punkt zapłonu znajduje się w temperaturze poniżej 85°C, a w szczególności benzyn, nafty, oleju opałowego, karbidu,
- substancji żrących i toksycznych, a w szczególności mocnych kwasów i zasad, formaliny, siarczków, cyjanków oraz roztworów amoniaku, siarkowodoru i cyjanowodoru,
- śniegu i lodu.

WYKONAWCA:

.....

ZAMAWIAJĄCY:

.....